

PETRA-NED online workshop: kennismaking met het PETRA-E referentiekader

16.01.2024.

Katarzyna Tryczyńska

Universytet Wrocławski

PETRA-E referentiekader - evaluatieve competentie

- **evaluatieve competentie** - het vermogen om vertalingen, vertalers en het vertaalproces naar waarde te schatten en te evalueren
- **Acht deelcompetenties:**
 - transfercompetentie
 - talige competentie
 - tekstuele competentie
 - heuristische competentie
 - literair-culturele competentie
 - professionele competentie
 - **evaluatieve competentie**
 - onderzoekscompetentie

PETRA-E referentiekader - evaluatieve competentie

- **evaluatieve competentie:**
 - evaluatieve vaardigheden
 - selectie beoordelingsmethoden
 - vergelijking van vertalingen
 - beoordeling van vertaalvaardigheid
 - zelfreflecterend vermogen

Evaluatieve competentie in andere competentiegerichte modellen

- STRATEGIC COMPETENCE: procedural knowledge to guarantee the efficiency of the translation process and solve problems encountered. This sub-competence serves to control the translation process. Its function is to plan the process and carry out the translation project (selecting the most appropriate method); **evaluate the process and the partial results obtained in relation to the final purpose**; activate the different sub-competences and compensate for any shortcomings; identify translation problems and apply procedures to solve them.' (PACTE)
- TRANSLATION (STRATEGIC, METHODOLOGICAL AND THEMATIC COMPETENCE): It should be understood in the broadest sense, encompassing not only the actual meaning transfer phase between two languages [...] but also all the strategic, methodological and thematic competences that come into play before, during and following the transfer phase per se – **from document analysis to final quality control procedures**.
- 11. Check, review, revise and evaluate their own work and that of others according to standard or work-specific quality objectives and assess the appropriateness of using tools for the work at hand (EMT)

PETRA-E referentiekader - evaluatieve competentie

Niveaus (5)	LT1 BEGINNER	LT2 GEVORDERDE	LT3 BEGINNEND PROFESSIONAL	LT4 PROFESSIONAL	LT5 EXPERT
	Descriptoren ↓	Descriptoren ↓	Descriptoren ↓	Descriptoren ↓	Descriptoren ↓
evaluatieve vaardigheden	-	kan kwaliteit andermans vertaling inschatten	kan kwaliteit andermans vertaling beoordelen	kan vertalingen systematisch beoordelen	kan gemaakte vertaalkritiek verantwoorden
selectie beoordelingsmethoden	-	-	kent vormen van beoordeling	i kan passende vormen van beoordeling selecteren	kan passende vormen van beoordeling inzetten
vergelijking van vertalingen	kan verschillen tussen vertalingen zien	kan verschillen tussen vertalingen van dezelfde tekst interpreteren	kan verschillen tussen vertalingen evalueren	kan vertaalkritiek uitoefenen	-
beoordeling van vertaalvaardigheid	-	-	ontwikkelt het vermogen om vertaalvaardigheid te beoordelen	kan het niveau van de vertaler inschatten	kan vertaalexpertise beoordelen
zelfreflecterend vermogen	-	-	kan een inschatting maken van haar/zijn literaire vertaalvaardigheid	-	kan haar/zijn eigen competentie optimaal inschatten

PETRA-E referentiekader - evaluatieve competentie

- **LT1**
- **evaluatieve vaardigheden - kan zijn/haar vertaalkeuzes verantwoorden**
- selectie beoordelingsmethoden
- **vergelijking van vertalingen - kan verschillen tussen vertalingen zien**
- beoordeling van vertaalvaardigheid
- **zelfreflecterend vermogen - kan over de eigen vertalingen reflecteren**

- **LT2**
- **evaluatieve vaardigheden - kan kwaliteit andermans vertaling inschatten**
- selectie beoordelingsmethoden
- **vergelijking van vertalingen - kan verschillen tussen vertalingen van dezelfde tekst interpreteren**
- beoordeling van vertaalvaardigheid
- zelfreflecterend vermogen

Evaluatieve competentie - opdracht LT1/LT2 niveau

Opdracht: PEER REVIEW VAN DE VERTALING

Type van het college:

- III BA (LT1/LT2), 30 uren (1,5h/week)

Doel van de opdracht:

Ontwikkeling van LT1

- **evaluatieve vaardigheden** (kan zijn/haar vertaalkeuzes verantwoorden)
- **vergelijking van vertalingen** (kan verschillen tussen vertalingen zien)
- **zelfreflecterend vermogen** (kan over de eigen vertalingen reflecteren)

LT2

- **evaluatieve vaardigheden** (kan kwaliteit andermans vertaling inschatten)
- **vergelijking van vertalingen** (kan verschillen tussen vertalingen van dezelfde tekst interpreteren)

Evaluatieve competentie - opdracht LT1/LT2 niveau

Soort materiaal:

- authentiek (bv. een hoofdstuk uit „Alleen maar nette mensen”, R. Vuijsje)

Werkvorm:

- fase 0: individuele vertaling (*duovertaling, collaboratie vertaling)
- fase 1: individuele beoordeling (peer review van de vertaling)
- fase 2*: overleg met de beoordelaar
- fase 3: herziene versie van de vertaling

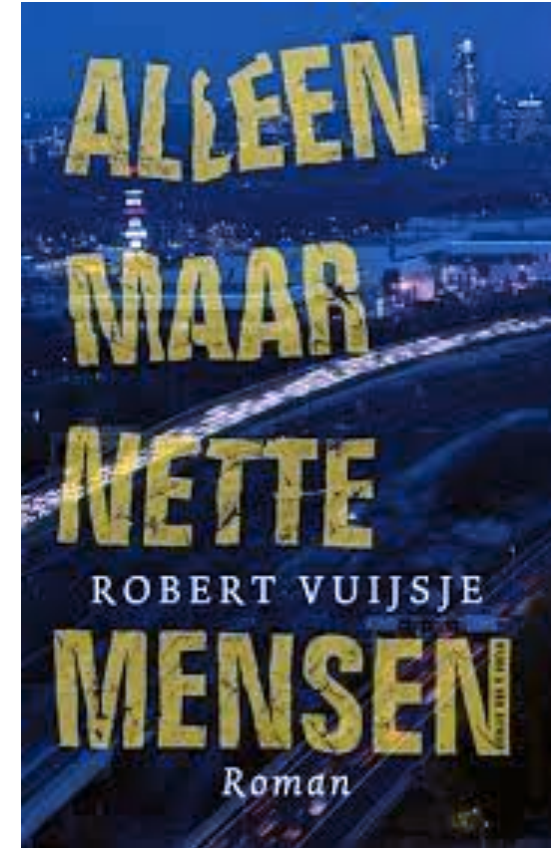
Opdracht - taken:

- fase 0: individuele vertaling

Taken:

tekstuele analyse van de brontekst

vertaling van de tekst met aandacht voor de culturele context

Evaluatieve competentie - opdracht LT1/LT2 niveau

Opdracht - taken:

- fase 1: individuele beoordeling (blind peer-review)

Taken:

beoordeling van de vertaling (de vertaling wordt voorzien van commentaren waarin de beoordelaar de fouten noteert en commentaar plaatst met eigen suggesties)

& evaluatieve vaardigheden (kan kwaliteit andermans vertaling inschatten)

Regularnie w młodości lub środowisku członków Kolumny Henneickiego znajdowane są fakty, liczności, które przynajmniej w małym stopniu pozwalają zrozumieć ich postępowanie w tym życiu. Na przykład zaniedbanie w dzieciństwie czy wada wymowy, która była powodem ub relacja o charakterze seksualnym nastolatka ze starszą kobietą, czy chociażby ostry nacisk y rodziców (lub teściów), by zarabiać więcej pieniędzy. Żadna z tych rzeczy nie powinna być adliwieniem aresztowania ukrywających się Żydów w celu uzyskania zapłaty – jednakowoż ógłby uznać wspomniane wydarzenia za okoliczności łagodzące.

W przypadku Eddy'ego Moerberga urodzonego w 1902 roku, a więc 41-letniego, gdy wstąpił nny, żadna z powyższych przykrych sytuacji go nie dotyczy. Miał przykładowe dzieciństwo, e w towarzystwie kochających rodziców w idealnej harmonii. W jego aktach znajduje się list ka rodziny, zaadresowany do Specjalnego Trybunału Sprawiedliwości, ze zdaniem: „Jeszcze e zdarzyło się, żeby członek naszej rodziny stanął przed sędzią. Starsi z nas chylą głowy ze n”.

Kuzynka Moerberga, pani De Gans, wcześniej poinformowała listownie Trybunał o kilku i dotyczących charakteru i środowiska Moerberga: „Mogę więc powiedzieć, że był to bardziej i niż mężczyzna, o bardzo kochanym, łagodnym charakterze. Nie przyszło mu do głowy, by wiek skrzywdzić”. A potem, według tej siostrzenicy, pojawiła się matka Moerberga: „Ponadto lki przywileje posiadania kochanej, surowej i bogobojnej matki, która każdego dnia iinała mu: pamiętaj, że nic złego o tobie ani nie słyszę, ani nie widzę”. Pani De Gans („Był iostuszy, również w szkole”) wyraża szok zarzutem przeciwko Moerbergowi, który po wojnie ikarzony o aresztowania Żydów na dużą skalę, a następnie wydawanie ich Niemcom: „To zarówno dla mnie, jak i dla całej rodziny, że nasz kuzyn posunął się do takich rzeczy. iłto nas to. Człowiek, który muchy by nie skrzywdził. Jedyne zło, jakie widziałam w jego życiu i:ństwo, do którego został zmuszony. Jednak i to doprowadził do porządku”.

Co więc pozostało nie tak z Edwardem Gilbertusom Moerbergiem? Co pozwoliło prokuratorowi

ZK Zosia K

B:IMP/+

De vertaling van dit element te impliciet of juist heel go

[Zobacz więcej](#)

@wzmiankuj lub odpowie

ZK Zosia K

B:SPEC

'(schoon-) familie' hoeft nie ouders en schoonouders te

[Zobacz więcej](#)

@wzmiankuj lub odpowie

ZK Zosia K

PL: WK

'kochanym [...] karakterze onwenselijk in het Pools. le

[Zobacz więcej](#)

@wzmiankuj lub odpowie

Evaluatieve competentie - opdracht LT1/LT2 niveau

Opdracht - taken:

- fase 2*: overleg met de beoordelaar

Taken:

discussie in de klas/ per mail op Teams (de vertaler krijgt een mogelijkheid om de feedback te bespreken, terugkerende kritische noten te verduidelijken en navraag te doen bij onduidelijkheden => om je eigen keuzes (opnieuw) af te wegen)

& **evaluatieve vaardigheden** (kan zijn/haar vertaalkeuzes verantwoorden)

- **zelfreflecterend vermogen** (kan over de eigen vertalingen reflecteren)
- **evaluatieve vaardigheden** (kan kwaliteit andermans vertaling inschatten)

Evaluatieve competentie - opdracht LT1/LT2 niveau

Opdracht - taken:

- fase 3: herziene versie van de vertaling

Taken:

revisie van de eigen vertaling (geannoteerde vertaling met aanduiding van aanpassingen en slotcommentaar: waarom zijn bepaalde onderdelen van de beoordeling al dan niet in aanmerking genomen)

& **evaluatieve vaardigheden** (kan zijn/haar vertaalkeuzes verantwoorden)

- **zelfreflecterend vermogen** (kan over de eigen vertalingen reflecteren)

Evaluatieve competentie - opdracht LT1/LT2 niveau

Opdracht - variant:

beoordeling van de MT-output (de vertaling wordt voorzien van commentaren waarin de beoordelaar fouten noteert en commentaar plaatst met eigen suggesties) & evaluatieve vaardigheden, zelfreflecterend vermogen, vergelijking van vertalingen

vergelijking van de MT-output & de vertaling van een medestudent/ eigen vertaling

Leeruitkomsten:

- geannoteerde vertaling (zelfreflectie over je vertaling)
- verantwoording van je eigen vertaalkeuzes
- toelichting over toegepaste vertaaltechnieken en gekozen vertaaloplossingen
- identificatie van vertaalproblemen
- verschillen tussen vertalingen identificeren
- feedback geven
- leren omgaan met kritiek

Opdracht LT1/LT2 niveau - andere competenties

Transfer competentie

- kan individuele keuzes en beslissingen verantwoorden (LT2)
- kan (de implicaties van) vertaalstrategieën doorzien (LT2)

Literair-culturele competentie

- kan cultuurspecifieke elementen vertaalrelevant* herkennen (LT2)
- kan verschillen tussen bron- en doelcultuur herkennen
- ontwikkelt het vermogen om een doelttekst te situeren in het literaire bestel van de doelcultuur

Tekstuele competentie

- kan eigen tekst redigeren (LT2)*

Talige competentie

- kan (kenmerken van) literaire taal herkennen
- kan taalvarianten herkennen

Evaluatieve competentie - opdracht LT1/LT2 niveau

De grootste uitdagingen volgens mijn studenten:

- identificatie van vertaalproblemen (identificatie van CSI's)
- brontekst begrijpen en interpreteren
- vertaaloplossingen vinden voor vertaalproblemen (keuze van de juiste vertaaltechnieken)
- revisie van je eigen vertaling
- beslissen over de finale versie van de vertaling

Leeruitkomsten:

- geannoteerde vertaling - zelf-reflectie over je vertaling
- verantwoording van je eigen vertaalkeuzes
- toelichting over toegepaste vertaaltechnieken en gekozen vertaaloplossingen
- identificatie van vertaalproblemen
- verschillen tussen vertalingen identificeren
- feedback geven
- leren omgaan met kritiek

BEDANKT VOOR DE AANDACHT

- **Vragen?**